

Intervjuspørsmål, Marta Kruke

1. Hva fikk deg til å velge en utdanning innen sikkerhet og miljø?

Studiet har fokus på naturskapte og menneskeskapte kriser og hendelser. Vi ser daglig eksempler på terrorhandlinger, naturkatastrofer, politiske kriser, humanitære kriser, industriulykker, dataangrep/hacking mm. i dagens samfunn. Kriser er sjelden noe man ønsker seg, og spørsmålet blir da: Hvordan begrense hyppigheten av disse? Hvordan begrense omfanget av negative konsekvenser i etterkant av en krise/hendelse? Denne realiteten stiller høyere krav til risikoforståelse, beredskap og risikostyring. Samfunnssikkerhet er et fagområde med fokus på disse problemstillingene og fagområdene, og nettopp det appellerte til meg.

2. Hva synes du var mest spennende og mest utfordrende med utdanningen?

Jeg tok bachelor i samfunnsøkonomi før jeg startet på masteren i samfunnssikkerhet. Flere av mine studiekollegaer hadde bachelorgrad innen andre fagfelt. Jeg syntes det var spennende med brede fagbakgrunner i klassen. Vi så verden gjennom ulike «briller», og ved flere anledninger opplevde jeg at vi angrep problemstillinger på forskjellig måte ut fra de brillene vi hadde på oss. Dette kunne også være utfordrende, kanskje spesielt under gruppearbeid, men jeg tror at endelig resultat blir best hvis en gruppe evner å se en sak fra ulike sider.

3. Hvordan var det å ta utdanningen i Tromsø?

Tromsø er en flott studentby omringet av utrolig fin natur – hva mer kan man ønske seg? Jeg flyttet fra Oslo for å ta masteren min i Tromsø og hadde ikke tenkt særlig mye på hvordan den overgangen ville bli. Men, den ble ca. sånn: Mindre by, flottere natur, adskillig mye mer nordlys (og mørke!) og økt inntak av Mack-øl. All-in-all; Tromsø har levert på alle fronter!

4. Tok du noe av utdanningen ved andre universitet enn UiT?

Jeg startet med en bachelor i samfunnsøkonomi ved universitetet i Oslo. Dette ga meg nyttig teori på kostnad/nytte, ressursmangel, rasjonell/ikke-rasjonell være-måte mm. Jeg opplevde at dette var et fint utgangspunkt for videre studier innen samfunnssikkerhet som, blant annet, har fokus på menneskeskapte hendelser og menneskelig reaksjon i krisesituasjoner. Du og jeg gjør hundrevis av kostnad/nytte-analyser hver dag; skal jeg ta på meg vintersko eller joggesko i dag? Skal jeg kjøpe en kopp kaffe eller ikke? Hvilke vurderinger mennesket gjør, og hvordan vi agerer ut fra omgivelsene rundt oss, er svært sentralt innen begge studieretningene.

5. Hvordan var overgangen fra studier til jobb?

Spennende og vanskelig. Man er helt ny, og det er mye å ta inn over seg. Læringskurven min har vært (og er!) vertikal. Det liker jeg. Man må være forberedt på å gå fra en ganske fri hverdag der man legger opp alt selv – til en hverdag bestående av møter, møter, møter, telefonmøter, Skype-møter, reising og fredagsvafler.

Det jeg liker best med overgangen fra studier til jobb er den økte betydningen av arbeidet jeg gjør. På studiet var nedlagt arbeid stort sett for meg selv, for å øke min forståelse for tema og for å få gode karakterer. Det arbeidet jeg nå gjør i jobbsammenheng er for andre. Jeg får bidra til noe større enn egne karakterer, sammen med hundrevis av kompetente mennesker som gjør det samme. Dette føles meningsfylt, og det liker jeg.

6. Hvilken stilling har du nå og hva består jobben din av?

Jeg jobber nå som trainee innen samfunnssikkerhet og informasjonssikkerhet i Statnett SF. En trainee-stilling her innebærer rotasjon innad i selskapet, jeg kommer til å tilbringe et halvt år på tre ulike avdelinger. Jeg er ansatt i en 100 %-stilling, så jeg vil fortsette i Statnett etter endt trainee-periode (1,5 år). Etter trainee-perioden kommer jeg mest sannsynlig til å bli værende i

avdelingen *Sikkerhet og beredskap* hvor jeg jobber i et team med fokus på informasjonssikkerhet. Jeg har allerede vært i denne avdelingen i et halvt år, og det har vært strålende. Helt overordnet opererer vi med en risikotrekant (NSM) som ser på sammenhengen mellom verdi, trusler og sårbarheter. Jeg jobber med bevisstgjøring innad på hvilke verdier vi har, hvilke trusler som finnes både internt i selskapet og eksternt, i tillegg til hvilke sårbarheter (eller «hull» i sikkerhetsbarrierer) som finnes hos oss.

7. Hva er mest spennende med jobben din?

I en stadig mer digitalisert verden hvor det meste ligger tilgjengelig for alle på nett står vi overfor store utfordringer innen informasjonssikkerhet. Tidligere bygde man murer og låste dører for å beskytte sine verdier, i dag ligger mye lagret digitalt. Ved mangelfull sikring kan verdier enkelt stjeles av folk med riktige verktøy og kompetanse.

8. I forhold til den stillingen du har nå, hva føler du at du har mest nytte av fra utdanningen?

Etttersom jeg er trainee får jeg gjøre mye spennende, og jeg blir kjent med hele selskapet og mange ulike mennesker. I den forbindelse vil jeg først og fremst si at samfunnssikkerhetsløpet har gitt meg en real dose interesse for sikkerhetsproblemstillinger vi daglig diskuterer rundt om i Statnett. Dette gjelder både fysisk og digital sikring. Samfunnssikkerhetsstudiet har gitt meg direkte kunnskap om ROS-analyser, beredskap, sikkerhetsbarrierer, redundans, risiko, usikkerhet, sannsynlighet, viktighet av øvelser, kommunikasjon, gransking mm. Dette kommer godt med! Videre har utdanningen gitt meg evne til refleksjon og diskusjon. Jeg har lært at lite er svart/hvitt, og det kan direkte overføres til jobbtilværelsen.

9. Hvilke fremtidige mål har du jobbmessig?

Jeg ønsker å jobbe med en problematikk jeg beskrev i min masteroppgave, nemlig reduksjon av sannsynligheten for slurv og uvitenhet rundt informasjonssikkerhet både digitalt og ikke-digitalt i kraftbransjen. Jeg mener at økt kunnskapsnivå og skjerpet bevissthet hos ansatte omgjør hver enkelt fra en sårbarhet til en sikkerhetsbarriere som beskytter verdier fra uønskede henvendelser.

10. Har du noen råd til ungdom som skal velge utdanning?

Ja! Velg noe aktuelt som interesserer deg. Hvis du er interessert i sikkerhet så kan jeg love deg at det er aktuelt. Terrorhandlinger utøves daglig, ekstremvær blir mer ekstremt, dagens teknologiske utvikling løper fra oss. Med en utdanning innen samfunnssikkerhet kan man jobbe både i privat og offentlig sektor, med et bredt spekter av problemstillinger. Lykke til!